

Slovenski glasnik.

Slovensko slovstvo. Zbirka ljubimskih in ženitovanjskih (!) pisem. Po raznih izgledih sestavil F. H(aderlap). V Ljubljani. Založil in prodaja Janez Giontini. 1882, v m. 8^{ki}, 80 str. Cena 30 kr. Natisnila Kleinmayr in Bamberg v Ljubljani. Potrebnost svoje knjige g. pisatelj opravičuje tako: „nauk za spisovanje ljub'mskih in ženitovanjskih pisem je iz dveh ozirov potreben, prvič za take, ki ne najdejo sami pravih besedij za svoje občutke, drugič za take, ki ne znajo popolnem pravilne slovenščine pisati ter iz tega vzroka iščejo izgledov. — Tak nauk ni pohujšljiv, kajti ženitovanjske pisma so same na sebi potrebne, ljubimske pisma pa so se pisale in se bodo tudi brez tega nauka, samo da bodo vsled tega nauka morda lepši in nrajnejši sestavljene, ko brez njega.“ — Knjiga ima v I delu začetne ljubimske pisma, v II. pisma srečne ljubezni, v III. pisma nesrečne ljubezni v IV. ženitovanjske pisma, v V. pisma o raznih prilikah in v VI. pesmi ljubezni (Preširnove, Jenkove, Vrazove, Orožnove, I. Zupanove, dr. Vošnjakove, Kastelčeve, Cegnarjeve in narodne), med katere je g. pisatelj prav po nepotrebnem največ svojih uvrstil; kajti kdor dan danes poje:

Kaj nuca mi pušele,

K' se hitro posuši

ali

V manirah ste takih zrejena,

Ko bla bi princez'nja rojena itd.

ta naj ne hodi med slovenske pesnike, ampak med kmetske fante, ki pod vaško lipo ukajo in pojó. V obče je knjižica dobro sestavljena in lepó natisnena. Spredaj jo lepša v barvanem tisku lična podoba kranjske Slovenke v peči.

G. Filip Haderlap dal je nedavno na svetlo vrhu te „Zbirke“ še naslednje tri knjižice:

Eno leto med Indijanci. Povest. V Ljubljani 1882, v m. 8^{ki}, 80 str. Cena 20 kr.

Pod Turškim jarmom. Povest iz vojske Grkov zoper Turke. V Ljubljani 1882, v m. 8^{ki}, 82 str. Cena 20 kr.

Črni bratje. Povest. V Ljubljani 1882, v m. 8^{ki}, 80 str. Cena 20 kr.

Vse tri priprostemu narodu slovenskemu namenjene povesti poslovenjene so prav po domače; Kleinmayrjev tisk je lep in razločen; vsaka knjižica okrašena je spredaj s čedno barvano naslovno podobo. Sploh smo z veseljem opazili, da Giontinijeva knjigarna, ki je tudi te tri knjige založila, zadnje čase vselej skrbi za to, da je vnanja oblika njenim knjigam prijetna. Tedaj napredek tudi v tem oziru!

Navod o hmeljariji. Spisal Janez Hausenbichler. Tiskala „Narodna Tiskarna“. — Založil pisatelj. — Ljubljana 1882, v 8^{ki}, 20 str. Tej priprosto,

a zanimljivo pisani knjigi je namen, našega poljedelca pridobiti za hmeljarstvo ter poučiti ga, kako je ravnati s to kulturno rastlino. In kdo bi ne sadil hmelja, ki prebere to knjižico? G. Hausenbichler trdi, da hmelj v slabih letih trikrat toliko vrže kakor pšenica v dobrih! V Savinski dolini pričel je l. 1865. knez Salm z malim hmeljiščem, a zdaj obdeluje že 14 oral. Vsi slovenski hmeljarji v Savinski dolini prideljujejo na leto do 200 metričnih centov hmelja, za katerega skupijo do po 30.000 gld. in še več. Za našo okolico (Žalec), pravi g. H., je to lep denar, kateri ne koristi le posestniku, tudi ubozege prebivalca doleti marsikateri krajcar. Že otroci in ženstvo si pri obiranji prislužijo v 14 dneh skupno do 2000 gld., ker jim od mernika plačujemo po 6 kr. G. pisatelj trdi, da Dravsko in Savske polje, Kranjska in Goriška imata tej rastlini ugodno ležo. Kdor hoče o hmeljarstvu kaj več zvedeti, obrne naj se do „Južnoštajerskega hmeljarskega društva“ v Žalci nad Celjem (Sachsenfeld bei Cilli).

Avstrijsko Primorje. Prestava (Jos. Cimpermana) iz nemškega: „das österreichische Küstenland“ od Karla Coroninija. Hilarijanska tiskarna v Gorici v 8^{ki}, 4 str. Čisti dohodek je namenjen bolnišnici v Gradu. Cena 5 kr. Lepa pesen, ki slavi avstrijsko Primorje, prišla je tudi v italijanskem in furlanskem prevodu na svetlo.

Postni list Janeza Krizostoma, knezoškofa Ljubljanskega itd. Natisnila „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani 1882, 4, 8 str. List govori o posvečevanji nedelj in praznikov ter priobčuje navadno postno postavo.

Postni list Jakoba Maksimiljana, kneza in škofa Lavantinskega itd. Tisk J. Leona v Mariboru 1882, v 4^{ki}, 7 str. Ta pastirski list govori o položaji, v katerem se vidni poglavar kat. sv. cerkve v rimskem mestu nahaja; razlaga zgodovinski postanek dedščine sv. Petra, opomina vernike k stanovitnosti v darežljivosti do sv. Očeta, „dokler se apostoljski stolici oropani časni dohodki ne povrnejo“.

Nove stenske table za prvi pouk v branji, o katerih smo že v lanskem „Zvonu“ (I. 8. 510) govorili, dodelala sta ravno kar ljudska učitelja v Ljubljani gg. A. Razinger in A. Žumer. Od starih stenskih tabel se posebno odlikujejo po velikosti črk. Črke so tolike, da jih vsi otroci tudi iz zadnjih klopij lahko beró. Za vsako črko je posebna tabla. Na vsaki tabli je polovica pisane, druga polovica tiskane tvarine. Da si otroci laže zapomnijo glas črke, je na vsaki tabli upodobljena kaka stvar, ki se začinja z dotično črko. Tega do sedaj na stenskih tablah še nikjer ne nahajamo. Pisana tvarina je postavljena med črte (liniature), kar je jako ugodno za prepisovanje. Pisava črk in njih razvrstitev je vzeta iz Razinger-Žumerjevega „Abecednika“. Papir je jako močan in bel. Glede na te navedene prednosti te table priporočamo vsem slovenskim ljudskim šolam, da jih uvedo, ker so od visokega naučnega ministerstva za rabo v ljudski šoli že potrjene. Tudi cena je jako nizka, kajti vseh 25 tabel (po 76 ^{cm} visokih in 55 ^{cm} širokih) stane samo 2 gld. 50 kr. (pred kratkim v Pragi pri Tempskem na svetlo danih 18 nemških stenskih tabel velja 4 gld.). Dobivajo se pri gg. A. Razingerji in A. Žumerji v Ljubljani, Cojzova cesta, šolsko poslopje. Kdor bi pa želel imeti te table na debel papir napete, naj se ravno tam oglasi in dobi jih za 7 gld. (Tempskega veljajo 10 gld.)